

Minea

Tammikuun 19.

**Pyhittäjäisämme
Makarios Egyptiläisen muisto**

Julkaistu Ortodoksi.netissä 3.1.2007

Ehtoopalveluksessa

Avuksihuutostikiirat, 4.säv.

(1-5,3-,L)

Halatun ymmärryksen ylittävää autuutta Sinä, autuas Makarios, / pidit pidättyväisyyttä nautintona, köyhyyttä rikkautena, / omaisuudettomuutta totisena omaisuutena, / ja vaatimattomuutta kunniana. // Sen tähden Sinä saavutitkin halajamasi ja asut nyt pyhien majoissa.

Taaksesi katsomatta Sinä kävit loppuun kilvoituksen tien ja säilytit uskon. / Sen tähden Sinä, isä, saitkin vanhurskauden seppeleen. / Sen valmisti Sinulle Kristus, / joka jakaa ansion mukaiset palkinnon ja voitonmerkit sekä vaivojen maksun. // Oi Jumalankantaja, rukoile, että mekin saisimme niistä osallistua.

Kaiken hekumallisuuden tukahduttaen Sinä, Jumalassa viisas, kielsit ruumiisi / ja katkeroitit aistisi pidättyväisyyden vaivoissa ja vastuksissa, / kiusauksissa kärsivällisenä ja vaaroista piittaamatta. / Sen tähden Sinä saatkin nyt nauttia loputtomasti // iankaikkista suloa ja sanomatonta iloa.

Kunnia... 8.säv. Anatolioksen runo.

(1-3,L)

Iloitse, Egypti, joka olet kasvattanut suojelijaksesi autuaitten joukkoon luetun Makarioksen. / Sillä Pyhän Hengen viisauden kaunistamana / hän ylitti kaiken kilvoittelun hyveellisessä elämässään. / Esittäen hänet välimieheksemme mekin pyydämme, // että hän rukoilisi Kristusta pelastamaan meidän sielumme.

Nyt... Jumalansynnyttäjän stikiira, 8.säv. (jompikumpi seuraavista !)

(1-3,L)

Näe minun murtuneen sydämeni huokaukset, oi Jumalan Morsian! / Oi moitteeton, puhdas Neitsyt Maria, / ota hyvyyttä rakastavana vastaan minun kätteni ylennys / äläkä minua hylkää, / että veisuin kiittäisin ja suuresti ylistäisin Häntä, // joka on tehnyt suureksi meidän sukukuntamme! (Parakletike)

Oi puhdas Jumalan Morsian, Neitsyt Maria! / Kuule särkyneen sydämeni huokaukset / ja ota hyvyydessäsi vastaan kätteni ylennys. / Älä ylenkatso sitä, että veisuin ylistän Herraa, / joka on suureksi tehnyt sukukunnan. (Juhlaminea)

Tai kärsimysstikiira Jumalansynnyttäjälle, 8.säv.

(1-3,L)

Kun emosi, Neitsyt, näki Sinun, karitsansa, kiirehtivän teuraaksi, / hän seurasi Sinua, Sana, itkien ja huusi: / Mihin Sinulla, lapseni, on kiire? / Minä tulen mukaasi, suloinen, armorikas Jeesukseni, // sillä en voi päästää Sinua silmistäni.

Virrelmästikiiraina oktoekhoksen stikiirat.

Kunnia... 6.säv.

(1-3,L)

Pyhittäjäisä, kaikkeen maahan on käynyt sanoma uroteoistasi, / joiden kautta sait taivaissa palkan vaivoistasi. / Sinä tuhosit pahojen henkien joukot ja ylsit enkeljoukkojen tasolle, / joiden elämää pidit moitteettomasti esikuvanasi. / Kun Sinulla on uskallus Kristuksen, Jumalan, edessä, // rukoile rauhaa meidän sieluillemme.

Nyt... Jumalansynnyttäjän stikiira, 6.säv.

(1-3,L)

Iloitse, Valtiatar, Sinä auringon säteitäkin kirkkaampi, valon täyttämä lamppu! / Iloitse, puhdas Valtiatar, / Sinä muinaisen kirouksen päästö, / Sinä toivottomien toivo ja lajimme uusi kutsu! / Iloitse, Sinä kaiken Kuninkaan kirkas palatsi, / Sinä vakaa vuori, josta Lunastaja on lähtöisin! / Iloitse, Sinä Jumalan Sanan jumalallinen ja ihana lyhty! / Iloitse, Sinä valon täyttämä lamppu! // Iloitse, Sinä tulinen valtaistuini!

Tai kärsimysstikiira Jumalansynnyttäjälle, 6.säv.

(1-3,L)

Niin kuin Simeon sanoi, miekka lävisti Sinun sydämesi, pyhä Valtiatar, / kun Sinä näit, kuinka Hän, joka sanomattomasti oli loistanut esiin Sinusta, / tuli laittomien tuomitsemaksi ja kuinka Hänet kohotettiin ristille, / kuinka Hän maistoi etikkaa ja sappea, / kuinka Hänen kylkensä lävistettiin ja Hänen kätensä ja jalkansa naulittiin. / Surkeasti valittaen Sinä huusit äidillisesti: // Suloinen lapseni, mikä on tämä uusi salaisuus?

Tropari, 1.säv.

(1-2.)

Sinä, oi jumalankantaja isämme Makarios, / tulit erämaan asukkaaksi, / ruumiilliseksi enkeliksi / ja ihmeiden tekijäksi: / saatuasi paastolla, valvomisella ja rukouksilla taivaalliset lahjat / Sinä parannat sairasten taudit ja sielut, jotka luoksesi uskossa tulevat. / Kunnia olkoon Hänelle, joka antoi Sinulle voiman. / Kunnia Hänelle, joka Sinut seppelöi. / Kunnia olkoon Hänelle, // joka Sinun kauttasi kaikille parannusta vuodattaa.

Aamupalveluksessa

Tavanmukaisten psalmikatismoiden jälkeen kaksi oktoehoksen kanonia, ja pyhän kanoni, jonka akrostikon on: Minä ylistän kilvoittelijoista parhainta, Makariosta. Teofaneksen runo.

1. veisu. 4.säv. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Israelin joukot kuljettuaan kuivin jaloin läpi Punaisenmeren syvyyden / ja nähtyään vihollisten jalojen ratsumiesten siihen hukkuvan iloiten huusivat: / Veisatkaamme Jumalallemme, / sillä Hän on ylistetty."

Troparit

Kun Sinä, isä, nyt säteilet jumalallista valkeutta ja asustat enkelten kanssa, pelasta esirukouksillasi meidät, jotka vietämme pyhää muistoasi ja riemuiten huudamme: Veisatkaamme Jumalallemme, sillä Hän on ylistetty.

Käytyäsi elämään johtavalle tielle Sinä, autuas, vaelsit sitä taaksesi katsomatta. Sinä vältit hämmingin ja hajotit pahojen henkien kuohut huutaen riemuiten: Veisatkaamme Jumalallemme, sillä Hän on ylistetty.

Kuoletettuasi lihan mielen kilvoituskentällä jumalallisen Hengen avulla Sinä Hänen jumalallisen voimansa ohjaamana huusit riemuiten: Veisatkaamme Jumalallemme, sillä Hän on ylistetty.

Sinä, isä, jätit kaiken nautinnon rakastaen vain iankaikkista nautintoa Herran huoneessa, jossa kaikuu vilpitöntä juhlaa viettävien ääni, kun he riemuiten huutavat: Veisatkaamme Jumalallemme, sillä Hän on ylistetty.

Jumalansynnyttäjälle

Sinun kohdussasi, oi puhdas, sikisi meidän ihmisten tähden lihaksi tullut aluttoman Isän ajaton Poika, ja Sinä synnytit Hänet aikaan selittämättömästi. Riemuiten me huudamme Hänelle: Veisatkaamme Jumalallemme, sillä Hän on ylistetty.

3. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Voimallisten jousi on tullut heikoksi, / mutta heikot ovat vyöttäytyneet voimalla. / Sen tähden on sydämeni vahvistunut Herrassa."

Troparit

Alistuttuasi Hengen laille Sinä, pyhittäjä, Hänen varustustensa suojaamana vältyit taipumasta synnin lain valtaan.

Mielesi suunnattuna Jumalaan korkeudessa Sinä, Jumalankantaja, jätit maan päällisen pidättyväisyyden jatkuvien vaivojen keventämänä.

Repäisten rikki luonnon siteet yliluonnollisella ja puhtaalla vaelluksellasi Sinä, Jumalankantaja, sait yliluonnollisten tekojen voiman.

Voidaksesi hämmennyksittä seurustella Jumalan kanssa Sinä, autuas isä, katsoit parhaaksi maailman metelin jättäen asettua asumaan erämaahan.

Jumalansynnyttäjälle

Halutessaan pelastaa ihmisen Hän, joka on ainoa ihmisiä rakastava hyväntekijä, asettui kuvaamattomasti Sinun kohtuusi, oi Jumalansynnyttäjä.

Irmossi/Katabasi

"Voimallisten jousi on tullut heikoksi, / mutta heikot ovat vyöttäytyneet voimalla. / Sen tähden on sydämeni vahvistunut Herrassa."

Katimatropari, 1.säv.

Kullan tavoin koeteltuna kilvoituksen tullessa Sinä, viisaus, osoittauduit puhtaaksi kullaksi./ Sen tähden Sinut siirrettiin taivaan valtakuntaan./ Uskoen Sinua ylistäen me huudamme:/ Isä, rukoile meille armoa, laupeutta ja rikkomustemme armahdusta.

Kunnia... nyt... Jumalansynnyttäjän tropari, 1.säv.

Oi aviota tuntematon, siunattu Maria,/ Sinä toivottomien ihmisten turva ja Jumalan asumus,/ ohjaa katumuksen tielle meidät,/ jotka aina poikkeamme pahuuden tietttömyyteen ja vihastutamme ylen hyvää Herraa!

Tai kärsimystropari Jumalansynnyttäjälle, 1.säv.

Kun tahraton uuhi näki Karitsan ja Paimenen kuolleena puulta riippumassa,/ hän huusi itkien, äidillisesti valittaen:/ Kuinka kestäisin ymmärryksen ylittävän alentumisesi, oi Poikani,/ ja vapaaehtoisen kärsimisesi, oi ylen hyvä Jumala?

4. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Jumalallinen Jeesus, / joka jumaluuden istuimella kunniaassa asuu, / puhtaan käden kannattamana nopeassa pilvessä tuli ja pelasti ne, jotka Hänelle huutavat: / Kunnia olkoon Sinun voimallesi, oi Kristus!"

Troparit

Sinä, kunnianarvoisa isä, riisuit synnin himoissa turmeltuneen vanhan ihmisen ja pukeudit Kristuksen mukaan uudistuneeseen lujan pidättyväisyyden avulla.

Rukouksissa, paastoissa, valvomisessa ja rukouksissa ihmisiä rakastavan Kristuksen puoleen Sinun loistava elämäsi, oi isä, osoittautui kaiken jumalallisen hyveen tähden tarkaksi esikuvaksi.

Sinä, jumalankantajaisä, et suonut luomillesi lepoa, ennen kuin olit tehnyt itsesi kaiken näkijän Herran ihanaksi huoneeksi. Hänelle Sinä huusit: Kunnia olkoon Sinun voimallesi, oi Kristus!

Nuoruudessasi Sinä pysyit siveänä, vanhuudessa ymmärtäväisenä ja koko elämäsi ajan kärsivällisenä ja pitkämielisenä. Sinä osoitit rakkautta kaikille, jotka huutavat: Kunnia olkoon Sinun voimallesi, oi Kristus!

Jumalansynnyttäjälle

Oi pyhä Neitsyt, Sinä teit eläviksi kuoleutuneet ihmiset, Sinä nostit ylös turmelukseen langenneet, kun synnytit Elämän Antajan. Hän lunastaa ne, jotka huutavat: Kunnia olkoon Sinun voimallesi, oi Kristus!

5. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Oi Herra, lähetä meille valistuksesi! / Päästä, oi hyvä, meidät rikkomusten pimeydestä, // ja anna meille taivaasta Sinun rauhasi!"

Troparit

Kun Sinä, pyhittäjä, nostit korkeuteen sielun ymmärryksen ja viisaasti hallitsit aistejasi, Sinä tulit Jumalan pyhitetyksi ja pyhäksi temppeliksi.

Ohjatessasi aina sieluasi jumalallisen lain avulla Sinä kuihdutit kavalan lohikäärmeen juonet ja teit tylsiksi sen karvaan kavaluuden.

Kun Sinä, pyhittäjä, kaunistit sielusi ymmärryksen ja annoit järjen ohjata, Sinä sait Kristuksen johdattajaksesi taivaan tielle.

Jumalansynnyttäjälle

Neitsyt synnytti ajattoman Pojan, joka antoi kaikille puhtauden lain ja julisti maan päällä oleville jumalisuuden puhtautta.

6. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Profeetta Joonas, joka kuvasi Herran kolmpäiväistä haudassa olemista, / rukoili meripedon vatsassa ja huusi: / Pelasta minut kadotuksesta, / oi Jeesus, voimien Kuningas!"

Troparit

Sinä, jumalankantaja, halusit mieluiten asua erämaassa kohdataksesi siellä Jumalan, joka pelastaa Sinut ja ohjaa askeleitasi.

Loppuun asti Sinä, Jumalassa viisas, pysyit järkkymättömänä kilvoituksessa tarkoin sitä noudattaen. Niin Sinä tulit otolliseksi sanomattomaan jumalalliseen valistukseen.

Maan päällä Sinä vietit enkelten vertaista elämää ja tulitkin osalliseksi enkelten vertaista kunniasta, kun Sinä nyt seisot enkelten kanssa kaikkien Jumalan edessä.

Jumalansynnyttäjälle

Oi Jumalan Äiti, Sinun kohdussasi sikisi aluton Jumala, Sana, joka meidän ihmisten tähden tuli muuttumatta kaltaiseksemme kahdessa luonnossa.

Irmossi/Katabasi

"Profeetta Joonas, joka kuvasi Herran kolmipäiväistä haudassa olemista, / rukoili meripedon vatsassa ja huusi: / Pelasta minut kadotuksesta, / oi Jeesus, voimien Kuningas!"

Kontakki, 4.säv.

(1-2,L)

Pidättyväisyyden huoneeseen / Herra totisesti sijoitti Sinut harhailemattomaksi tähdeksi / valistamaan maan ääriä, / oi isien isä, // pyhittäjä Makarios.

Iikossi

Ylistäkäämme uskolla Herran rakastajaa, luostariasukkaitten kunniaa, / ihmeitten varainhoitajaa, suurta Makariosta, / sillä taistojensa kirkkaudessa hän loisti auringon tavoin / valistaen ne, jotka ovat himojen ja synnin pimeydessä, / ja karkottaen lopullisesti pahojen henkien synkeän eksytyksen. / Sen tähden hänestä kumpuaa ikään kuin elävästä lähteestä ihmeitten runsaita virtoja / ja hän parantaa kaikkien niiden sielut, jotka huutavat: / Oi isien isä, / pyhittäjä Makarios.

Synaksario

Saman kuun 19:ntenä muistellemme pyhittäjäisäämme Makarios Egyptiläistä, erakkoa, sekä pyhittäjä Makarios Aleksandrialaista.

Säkeitä

Kuollessaan kaksi Makariosta tulivat osallisiksi autuaasta elämästä.

Yhdeksäntenätoista Makariokset perivät autuaitten maan.

Samana päivänä pyhän marttyyri Eufrasian muisto.

Säkeitä

Ymmärtäväisesti valehdellen Sinä, Eufrasia, vältit lihan häpäisyn ja saavutit miekan kautta voiton.

Samana päivänä siirrettiin pyhien joukkoon luetun isämme Gregorios Teologin jäännökset Pyhien Apostolien kirkkoon.

Säkeitä

Ihana uusi asumus on saanut ruumiisi, oi isä. Sinun tavallasi minäkin kutsun niin apostoleja.

Samana päivänä muistelemme Nikeassa tapahtunutta suurta ihmettä, kun Basileios Suuri rukouksen avulla aukaisi Katolisen Kirkon ovet ja luovutti sen oikeauskoisille.

Säkeitä

Kuinka suuri temppeli ei olisi avannut oviaan Sinulle, Basileios, elävälle temppelille?

Samana päivänä pyhien joukkoon luetun isämme, Kerkyran arkkipiispan Arsenioksen muisto.

Säkeitä

Oltuaan meille istuimen kaunistuksena Arsenios on nyt siirtynyt taivaan korkeuteen.

Samana päivänä muistelemme pyhittäjäisäämme Meletios Gallesionilaista, tunnustajaa, joka kirkastui vuonna 1250.

Säkeitä

Daavid surmasi lingolla vierasrotuisen, mutta Meletios surmasi läntisten eksytyksen.

Samana päivänä muistelemme pyhien joukkoon luettua isäämme, Efesoksen piispaa Markos Eugenikosta, oikean uskon puolesta taistelijaa, puolustajaa ja suojelijaa.

Säkeitä

Taruissa Atlas kantaa harteillaan taivasta, mutta Markos kantaa totisesti oikeaa uskoa.

Pyhiesi esirukouksien tähden, Kristus Jumala, armahda meitä. Amen.

7. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Aabrahamin lapset Sinä pelastit tulesta / ja surmasit oikeamielisiä väärämielisesti vainonneet kaldealaiset. / Suuresti ylistetty ja kiitetty olet Sinä, Herra, // meidän isäimme Jumala."

Troparit

Ylhäisellä tuella ja Jumalan avulla Sinä kukistit viholliset, ja voittajana huusit: Suuresti ylistetty ja kiitetty olet Sinä, Herra, meidän isäimme Jumala.

Puhdistautuen himojen aiheuttamasta pimeydestä Sinä, Makarios, kirkastuit himottomuuden valkeudessa ja huusit: Suuresti ylistetty ja kiitetty olet Sinä, Herra, meidän isäimme Jumala.

Kirkastettuasi sielun hyveitten koristuksella Sinä tulit ihanan kauniiksi Jumalan edessä ja veisasit riemuiten: Suuresti ylistetty ja kiitetty olet Sinä, Herra, meidän isäimme Jumala.

Jumalansynnyttäjälle

Oi Neitsyt, kutsuakseen uudelleen meidät, vangitut, alkuperäiseen tilaamme ihmisiä rakastava Herra sijoittui Sinun kohtuusi lihaksi tulleen. Hän on meidän isämme ylistetty Jumala.

8. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Hurskaat nuorukaiset pelasti pätsissä Jumalansynnyttäjän synnytys, / silloin tosin kuvauksellinen / mutta nyt todellinen, / ja se kutsuu yhteen koko maanpiirin, joka veisaa: / Herran luodut, veisaten ylistäkää Herraa / ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina."

Troparit

Saatuasi sydämeesi iankaikkisen elämän sanat Sinä, autuas, kuihdutit lihan ja kuolit maailmalle ja pukeutuneena elävöittämään kuoletuksesi Sinä huudat: Veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Oi Jumalankantaja, rukoile ainoaa Hyvyyden Antajaa olemaan armollinen niille, jotka viettävät pyhitettyä muistojuhlaasi. Rukoile heille syntien päästöä, kun he huutavat: Veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Jatkuvasti pyrkien Jumalaa kohti ja saatuasi Hänestä lähtevän kirkkauden, Sinä säteilet kirkkaan kuvastimen tavoin valkeutta niille, jotka veisaavat: Herran luodut, veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Oi pyhittäjäisä, Sinä nousit korkeuteen johtavia tikapuita, joiden päässä näkyi Herra, ja Hänet Sinä tavoitit edistyen jumalallisessa nousussa ja huutaen: Veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Jumalansynnyttäjälle

Veisuin me ylistämme Sinua, oi armoitettu, sillä Sinä synnytit meille lihaksi tulleen Jumalan. Sen tähden me kaikki nimitämme Sinua Jumalansynnyttäjäksi, Jumalaa kantavaksi pöydäksi ja Jaakobin ihanuudeksi, ja huudamme: Veisaten ylistäkää Herraa ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Irmossi/Katabasi

"Hurskaat nuorukaiset pelasti pätsissä Jumalansynnyttäjän synnytys, / silloin tosin kuvauksellinen / mutta nyt todellinen, / ja se kutsuu yhteen koko maanpiirin, joka veisaa: / Herran luodut, veisaten ylistäkää Herraa / ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina."

9. veisu. Irmossi

(4.säv. säkeet 1-3,L)

"Tottelemattomuuden tähden sai Eeva osakseen kirouksen, / mutta Sinä, Jumalansynnyttäjä Neitsyt, / synnytit maailmalle siunauksen hedelmän. / Sen tähden me Sinua ylistämme."

Troparit

Kilvoituskyynelin Sinä kastelit sydämesi kynnöksen. Iloiten ja riemuiten Sinä, Jumalankantajaisä, saat nyt koota satoa, taistojesi palkinnon. Sen tähden me kaikki ylistämme Sinua autuaaksi.

Sinulle, autuas isä, koitti laskematon valkeus, iankaikkinen ilo otti Sinut vastaan. Kun Sinä nyt siellä karkeloit enkelten kanssa Kuninkaan ja Herran ympärillä, muista meitä, jotka uskoen vietämme muistojuhlaasi.

Sinä, isä, kilvoittelit lakien mukaisesti ja saavutit voiton. Sen tähden ainoa Hyväntekijä antoi Sinulle kunnian seppeleen ja soi Sinulle jumalallisen kirkkauden ja autuaitten nautinnon.

Jumalansynnyttäjälle

Synnytettyäsi kaikkien luotujen Luojan Sinä, Jumalanäiti, kohosit koko luomakunnan yläpuolelle jumalallisessa kunniaassa, pyhydessä, armossa ja kaikkinaisissa hyveissä. Sen tähden me kaikki ylistämme Sinua suuresti.

Irmossi/Katabasi

"Tottelemattomuuden tähden sai Eeva osakseen kirouksen, / mutta Sinä, Jumalansynnyttäjä Neitsyt, / synnytit maailmalle siunauksen hedelmän. / Sen tähden me Sinua ylistämme."

Eksapostilario, 3.säv.

Halaten enkelielämää Sinä, jumalankantajaisämme, / pakenit kauas erämaahan / ja alistettuasi lihan himot / osoittauduit enkelten vertaiseksi.

Jumalansynnyttäjän eksapostilario, 3.säv.

Oi puhdas, varjele väkevällä suojeluksellasi / vihollisten juonilta / vahingoittumattomina kaikki palvelijasi, / sillä yksin Sinut meillä on turvana hädässä.

Oktoehoksen virrelmästikiirat.

Kunnia... 4.säv.

(1-5,3-L)

Oi Kristuksen palvelija Makarios, / Sinun hyvät tekosi säteilivät auringon tavoin maan päällä ja taivaassa, / sillä oikean uskon mukaisesti Sinä saarnasit meille Kristuksen totista ja moitteetonta uskoa. / Rukoile siis, jumalankantaja pyhittäjäisä, // että meille muistojuhlanasi annettaisiin suuri armo.

Nyt... Jumalansynnyttäjän stikiira, 4.säv.

Oi ylen puhdas, joka olet Herran edessä valppaana esirukoilijana ja pysyvänä auttajana, / nukuta kurjan sieluni kiusaukset ja tyynnytä aallot! / Lohduta, oi Neitsyt, ahdistuksessa olevaa sydäntäni! / Minä rukoilen Sinua, / anna armo minun mielelleni, // että oikein Sinua ylistäisin!

Tai kärsimysstikiira Jumalansynnyttäjälle, 4.säv.

Kun synnyttäjäemo näki puulla Sinut, Karitsan ja Paimenen, / hän valitti äidillisesti ja lausui Sinulle: / Rakas pitkämielinen Poikani, / kuinka Sinut on ripustettu ristin puulle? / Oi Sana, kuinka lainrikkojat ovat naulinneet kätesi ja jalkasi // ja Sinä, Valtias, olet vuodattanut veresi?

Aamupalveluksen loppuosa tavan mukaisesti, ja päätös.